

אי שש לרעהו

לקט אמרות חז"ל
רעיונות, עובדות
והנהגות מגדולי
ישראל,
על מדות טובות
שמביאות לאהבת
הזולת הנלמדות
מפרשת השבוע

מכון אהבת אמת – המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת

ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל – רח' אבן עזרא 2 ירושלים 9242402
טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812 דוא"ל: paypal: ahavemet@012.net.il

ליקוט ועריכת: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס בלי רשות בכתב

שבת קודש ז תמוז תשע"ז: הדלקת נרות: ירושלים 7:13 תל-אביב: 7:29 חיפה: 7:22 מוצאי שבת: ירושלים: 8:31 תל-אביב: 8:34 חיפה: 8:35 ר"ת: 9:05

פרשת חקת

הכרת הטוב

להכיר טובה למטיבו ולא להיות כפוי טובה ח"ו!

נלמד מהפסוק: "ונפשנו קצה בלחם הקלוקל" (פרק כא-ה)
ואמרו חז"ל: אמר להם משה לישראל [הנכם] כפויי טובה... [רש"י: אינן מכירים טובה לבעלים] כדתיב "ונפשנו קצה בלחם הקלוקל" ופירש רש"י: קל הוא המן מפני שהיה נבלע בכל אבריהם ואינם יוצאין לחוץ, קראוהו קלוקל ורגנו על כך. והיא היתה להם טובה גדולה, שלא היו צריכים לטרוח ולצאת שלוש פרסאות לפנות עכ"ל. (ע"ז ה:). ולהלן אומר הכתוב: "וישלח ה' בעם את הנחשים וינשכו את העם" (כא-ו) ופירש רש"י: יבוא נחש שכל המינין נטעמין לו טעם אחד (טעם עפר) ויפרע מכפויי טובה שדבר אחד משתנה להם לכמה טעמים.

אמרו חז"ל בגמרא (ברכות סב:) על הפסוק "ויקה דוד את כנף המעיל אשר לשאול" (שמואל א-כה) אמר רבי יוסי בר חנינא: כל המבזה את הבגדים סוף שאינו נהנה מהם שנאמר (מלכים א'): "והמלך דוד זקן בא בימים ויכסוהו בבגדים ולא יחס לו".

הביא על כך הגה"צ רבי אליהו לופיאן זצ"ל (בספר לב אליהו) את ביאורו של הגה"צ רבי יצחק בלזר זצ"ל שהקב"ה נתן בבגדים טבע שיחממו את האדם. ואולם כאשר האדם מבזה את הבגדים, נמצא שאינו מכיר בטובה שהעניק לו הש"ת, לכן הקב"ה לוקח את טבע הבגדים שהוא לובשם ושוב אינם מחממים אותו.

עפ"י ביאר אמרת חז"ל "על מה אבדה הארץ? על שלא בירכו בתורה תחילה". והיינו אף שלמדו תורה, אך לא היתה חשובה בעיניהם כדי לברך עליה. ולכאורה אם למדו, מדוע לא ניצלו משאר עבירות שבגינם חרב ביהמ"ק והרי תורה מצילה מהיצה"ר? [וכן יש לשאול שהרי בכח לימוד התורה להציל מכל מיני פורענויות?], אלא מכיון שלא החשיבו את ההטבה הזו שיש בכח התורה, נטל הקב"ה את ההטבה הזו.

ידועים דברי חז"ל בגמרא (תענית כד:) "בכל יום ויום בת קול יוצאת ואומרת, כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני". ושאל הגאון רבי חיים קרייזווירט זצ"ל: לשם מה יוצאת בת קול בכל יום בהכרזה כזו, למי יש צורך בכך? והשיב: מטרת הבת קול היא להודיע ולהזכיר ליושבי תבל למי חייבים הם להכיר טובה ותודה...

הגה"צ רבי חיים פרידלנדר זצ"ל מעיר (בשפתני חיים ח"ב), כי המכיר טובה מרויח יותר ממקבל התודה, כי הוא הודה במילים, והתוצאה היא שהמטיב חפץ להוסיף ולהיטיב עמו במעשים, כי הנותן מעריך את המכיר לו טובה ומדרבן אותו להוסיף לו עד טובות.

אחרי שבעים שנה...

בירושלים היתה משפחה שישבה שבעה על פטירת אביהם. יום אחד נפתחה הדלת, והנוכחים נדהמו לראות את הגרי"ש אלישיב זצ"ל מגיע לנחמם. בני המשפחה לא ידעו על איזה שהוא קשר שהיה למנוח עם הגרי"ש, ועל כן התפלאו מאוד מדוע טרח הגרי"ש שהיה אז בשנתו התשעים, לבוא לנחמם באבלם.

אחר צאתו של הגרי"ש מהבית, יצר אחד מבני המשפחה קשר עם נכדו של הגרי"ש כדי שיפתור לו את פשר התעלומה. ואכן התשובה המאלפת לא איחרה לבוא, וכך סיפר:

"כשסבי הגרי"ש, היה מאורס עם הרבנית בתו של הצדיק רבי אריה לוי זצ"ל, הוא חשש שמכיון שאינו לומד בישיבה כמקובל עם בחורים אחרים, לא יהיה מי שיבוא לרקוד בחתונתו ולשמוח עמו ביום שמחת לבו. לכן פנה לבחורים שהכיר משיבת חברון, שאיתם למד פעמים אחדות, וביקשם אם יואילו בטובם להשתתף בחתונתו. כמובן שהם שמחו להשתתף בחתונה והאווירה היתה שמחה ונפלאה.

"והנה אתמול - סיפור הנכד - ראה הסבא מודעת אבל על פטירת אביכם.. מיד הבחין וניזכר כי הנפטר הוא אחד הבחורים שהגיע להשתתף בחתונתו, וכדי להביע את הכרת הטובה והתודה על כך, טרח ובא במיוחד למרות זיקנותו המופלגת, לנחמכם, אף שכשבעים שנה חלפו מאז חתונתו.

בהיכלם

"שילמתי לו על טרחתו"...

פעם הלך החפץ חיים ברחובה של העיר וילנא עם חתנו הגאון רבי צבי לויסון זצ"ל. והנה ניגש אליו יהודי והפריח מעט אבק ממעילו. כשביקש הח"ח להודות לו על טרחתו, נעלם האיש. הצטער החפץ חיים צער רב, וכל הדרך לא יכול היה להרגע.

כשחזר לאכסנייתו מישש הח"ח בכיס המעיל, והנה נעלם הרובל שהיה בו. תמה הח"ח כיצד והיכן אבד? הביע רבי צבי את חששו שמא אותו יהודי שניקה את המעיל, עשה זאת כתכסיס לרוקן את הכיס...

או-אז אורו עיניו של הח"ח וקרא: האמנם?! אם כן, ב"ה ששילמתי לו שכח טרחתו... ונחה דעתו של הח"ח.

הגדת הח"ח

עלון הסבוע פרשת חקת הוקדש לעילוי נשמת
ר' אהרן יעקב בן ר' אליעזר קורנווסר ז"ל

נלב"ע ז' תמוז תשס"ב

ת.נ.צ.ב.ה.

להשכין אחוה ושלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו!

נלמד מהפסוק "ויבכו את אהרן שלושים יום כל בית ישראל" (פרק כ-כט)

ואילו במיתת משה רבינו נאמר: "ויבכו בני ישראל את משה" (דברים לד-ח). מדוע לא נאמר "כל בית ישראל" כשם שנאמר אצל אהרן: אלא, מפרש רש"י הטעם, משום שעל משה בכו בני ישראל - רק הזכרים, ואילו על אהרן, מתוך שהיה רודף שלום ונותן שלום ומטיל אהבה בין איש לרעהו ובין אשה לבעלה, בכו "כל בית ישראל". זכרים ונקבות.

המהר"ל ז"ל (בספרו גור אריה) שאל: הרי סוף סוף היה משה גם כן מפרנס את כל ישראל, גם את הנשים, ולמה לא בכו עליו הנשים?

ותירץ המהר"ל: דודאי משה הטיב גם לאנשים וגם לנשים, אבל היתה זו הטבה אחת. מה שאין כן אהרן אשר רדף שלום בין איש לאשתו, עשה שני דברים מתחלפים: לדבר עם האיש ענין המיוחד לו ועם האשה ענין המיוחד לה, עד שהיה עושה שלום ביניהם. שכן מי שרוצה לעשות שלום בין שנים, צריך לדבר ביניהם בענינים מתחלפים. וכן בין איש לרעהו.

לפיכך היו בוכים האנשים בכיה מיוחדת, והנשים גם כן בכיה מיוחדת. אבל במשה, אף שבוודאי בכו האנשים והנשים, אך מכיון שטובה אחת היתה לשניהם, גם בכיה אחת היתה להם.

נאמר בפסוק (תהלים לו-טו): "בקש שלום ורדפהו" וכתב **החיד"א זצ"ל** (בספרו **מורה באצבע**): זו מדת אהרן הכהן, אוהב שלום ורודף שלום, והוא סמא דחיי. ואם כך אמרו לבקש שלום אחרים, ק"ו לבקש שלום אנשי ביתו וקרוביו. ודע, שבמקום שיש מחלוקת השכינה מסתלקת ח"ו, כי הוא אימא שלום. ובית שיש בו מחלוקת הוא משכן סט"א ח"ו. וביותר יהיה לו שלום עם אשתו, ויזהר לכבדה. ויכוון בכל פרט לכבוד השכינה.

על מה ששנינו (באבות פ"א-יב) "הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום", כתב **הפלא יועץ**: לא דיברו חכמים אלא במי שהמחלוקת רודפת אחריו והוא בורח ממנה, והשלום בורח ממנו והוא רודף אחריו, לזה יקרא אוהב שלום ורודף שלום ויהללו בשערים מעשיו... ואם גדול השלום בין איש ובין רעהו, על אחת כמה וכמה בין איש לאשתו. גדול שלום-הבית ושנאו המחלוקת... ולא די לאיש במה שיעשה שלום לו עם הכל וירבה כבוד ביתו, אלא גם כי יהיה ריב בין אנשים או בין איש לאשתו, יטרח בכל מאמצי כוחו להביא שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, שעושה בזה נחת רוח גדול ליוצרו.

מובא על הגאון רבי משה סלובייצ'יק זצ"ל (בספרו **והאיש משה**) שהעיר לאשה שבאה להתייעץ בעניני שלום בית, כי העצה להצליח בפרנסה היא להצטיין בשלום בית. וראיה לכך ממה שאומרים אנו כל יום בשמונה עשרה "המברך את עמו ישראל בשלום" ואין הכוונה בזה על שלום כמשמעו בלבד, אלא הכוונה שהקב"ה נותן לנו את כל הברכות בשלום, היינו במקום שיש בו שלום.

וכמו שאמרו חז"ל (בסוף עוקצין): "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום שנאמר ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום". לפי"ז עלינו מוטל להכין את הכלי שיתן הקב"ה בתוכו את הברכה, שהוא השלום, ורק אז הוא מברך אותנו.

למען שלימות השלום...

סיפר הרב שלמה הופמן ז"ל (בספר השיחות עמו) מה שאירע לו עם הגאון **רבי אייזק שר זצ"ל** (ראש ישיבת סלבודקה) וכך היה מעשה: הרב הופמן התגורר בעיר בת-ים, והנסיעה משם עד לבני ברק באותם ימים ארכה זמן רב ובקשיים מרובים. גם לאחר נישואיו, השתוקק, כתלמיד סלבודקה, לעשות את יום הכיפורים בישיבה. הוא הודיע על כן לרעותו, ועזב את הבית.

לאחר טילטולי דרך רבים הגיע לישיבה וניגש הישר אל רבי אייזק שר. הרב הופמן מושיט את ידו, וכנהוג בערב יום הכיפורים מבקש סליחה "אם פגעתי בראש הישיבה"...

ואולם הגר"א שר הביט בו בעינים זועפות ואמר לו: "וכי מדוע הנך צריך לבקש סליחה ממני? וכי עשית לי משהו שאינו כשורה? במקום לבוא ולבקש את סליחתי, הנך צריך לבקש סליחה מרעייתך, על שעזבת את הבית ונסעת לישיבה, תוך שהנך משאיר אותה לבדה ביום כיפור!"

ניסה הרב הופמן להתנצל שהודיע על כך לאשתו. אבל ר"א שר חזר ואמר שכאשר עוזבים את הבית לכל היום הקדוש, יש לוודא באופן ברור שהאשה מסכימה בלב שלם, ולא רק להודיע לה...

שאל הרב הופמן את רבי אייזק: "א"כ מה עלי לעשות עכשיו"? ורבי אייזק השיב: "תסע בחזרה לבת-ים ותשאל את אשתך האם היא מוכנה לכך שאתה תשאיר בישיבה ביום כיפור"...

נאלץ הרב הופמן לעשות שנית את הדרך הארוכה. הגיע לביתו והפעם שאל את רעייתו האם יכול לנסוע לישיבה. והיא אכן הביעה את הסכמתה הגמורה, ואז הגיע לעיתות ערב להיכל הישיבה.

כשניגש הפעם אל הגר"א שר, קיבלו ראש הישיבה במאור פנים ואיחל לו גמר חתימה טובה. ללמדנו אורחות הבית היהודי.

ח' קול ברמה

ה"סגולה" שב"שינוי השם"...

פעם נדרשו זוג שעמד על סף הגירושין לסייעו של הגה"צ **רבי רפאל לוי זצ"ל**. הם תינו בפניו את טענותיהם. כשהבין רבי רפאל את שורש בעייתם וראה כי "כלו כל הקיצין", הציע להם לעשות "שינוי השם"... להוסיף שם לאשה לשינוי המזל "אולי עיצה זו תעזור לכם".

לאחר שנתנו הסכמתם, הוסיף רבי רפאל שם לאשה ואז פנה אל הבעל ואמר לו: "גיסי הגאון **רבי יוסף שלום אלישיב** סובר, שכדי ש"שינוי השם" יחול עפ"י ההלכה, יש צורך להשתמש בשם זה שלושים יום. על כן, לתועלת הענין, עצתי לך שתקפיד להשתמש בשם החדש למען יחול "שינוי השם". לשם כך עליך להקדים לאשתך ברכת "שלום" ו"בוקר טוב" מידי יום ביומו תוך כדי קריאת שמה, ואז בוודאי יצליח ענין "שינוי השם".

בסופו של דבר התברר שעצם איחולי הברכה של הבעל לאשתו מידי יום תוך הזכרת שמה, הביאו לקירוב לבבות ביניהם ובהמשך להשבת שלום הבית על כנו.

תפארת רפאל

להשיב השלום על כנו...

פעם ישב הגאון **רבי שמעון שקאפ זצ"ל** בעיר לונא כדי לנפוש, ועסק שם בלימוד התורה, לפתע הגיעו אליו קולות של שני ילדים קטנים המתקוטטים זה עם זה אודות צעצוע שמצאו וכל אחד טען שלי הוא.

קרא להם רבי שמעון שקאפ ואמר להם ברוך ובחיבה: "הלא תדעו שנידון זה אינו חדש. כבר מובא הוא במשנה "שנים אוחזין בטלית" הדין הוא ש"יחלוקו". לכן הנני מציע לכם לעשות פשרה... כך המשיך לדבר על ליבם כשהוא משקיע מזמנו היקר, עד אשר הצליח להשיב השלום על כנו...

תורה יבקשו מפיהו

לנחם ולעודד הזולת השרוי בצער ובדאגה ולחזק את רוחו!

נלמד מהפסוק: "קח את אהרן ואת אלעזר בנו" (פרק כ-כה)

וכתב רש"י: "קח את אהרן - בדברי ניחומים. אמור לו אשריך שתראה כתרך נתון לבנך מה שאין אני זכאי לכך. עכ"ל. למדנו הנהגת מדותיו של הקב"ה עם אהרן לנחמו בשעתו הקשה. הנהגה זו מחייבת אותנו, מתוך חובת ההתדבקות במדותיו וההליכה בדרכיו של הקב"ה לעודד לחזק ולנחם את חברנו בשעה שדואג ומצטער. ואף זה נכלל במצוות הצדקה והחסד כמו שכתב החינוך (במצוה תעט).

בתשובה לאברך שבא להתייעץ עם הגאון רבי יצחק הוטנר זצ"ל על "תרופה נגד חיידקי היאוש בתורתו ועבודתו החודרים לתוכו" הקדים לו רבי יצחק את עומק ההבדל שישנו בין צער ויאוש בדברים הבאים:

"בוודאי שישנם מצבים בחיים הגורמים לעגמת נפש. אמנם אף הצער עצמו הוא סימן של חיים, של תגובה חיה, ואילו יאוש אינו אלא עייפות מן החיים. מיואש ואיש חי הם שני קטבים הפוכים, שהם בבחינת כשזה קם זה נופל. תעשה לבן איש חי, וממילא אין דריסת רגל ליאוש".

דברים אלו מובאים בספר הזכרון לבעל ה"פחד יצחק", ומובא שם עוד על רופא שומר תורה ומצוות, שהיה מדוכא מאד ממראות החולאים, הסבל והצרות שנפגש בהם מידי יום ביומו בהתעסקו עם החולים, ועל כן ביקש עצה מרבי יצחק הוטנר, שלא תשבר רוחו.

השיב לו רבי יצחק בדברים הבאים: "טוען אתה שיסורי החיים מעיקים עליך. אמנם באותו זמן, האינך רואה עד כמה אותם בני אדם מעונים, הם עצמם נאחזים ונדבקים בחיים, ואינם רוצים למות, מוכרח אתה להודות, אם כן, שהחיים עצמם מהווים תענוג גדול, מעל ומעבר למאורעותיהם. והוא שיסוד היקום הוא חסד. עולם חסד יבנה. והוא הוא היוצר את תענוג החיים".

בספר מעיל צדקה כותב הגאון רבי אליהו הכהן מאיזמיר זצ"ל מה שבדידו הוי עובדא "באדם דאוג מתוך דחקו הייתה כוונתו לאבד עצמו לדעת רח"ל. ויקר מקרה שדיבר עמי מצערו והרביתי עליו בדברי פיוסים ונחמות. ואחר כמה ימים גילה לי את ליבו, שאלמלא שפגש בי וניחמתיהו בדברים היה בדעתו לאבד עצמו".

לאור זאת מסיק ה"מעיל צדקה": "לכן יהיה אדם ותרו בדיבורו, וכשימצא אדם עני ומדוכא, אל יקפיד בדיבורו אלא ירבה עמו בדברי פיוסים, ואף אם הוא עצמו מודאג, אל ימנע מלהרבות בדברים לפייס עניים ולנחם למו שדואג ולהרנין לב נדכאים.

דברי נחמה ועידוד

אלמנה צעירה באה לפני הגה"צ רבי משה אהרן שטרן זצ"ל ותינתה בבכי את צרתה כי יש לה ילד שפטירת האבא השפיע עליו כל כך, עד שהילד אינו רוצה ללכת לחיידר בשום אופן. מיד פנה לביתם והסביר לילד בנועם ובאורך רוח באופן המובן גם לילדים. וכך אמר לו:

הרי אמרו חז"ל "בעל כרחך אתה נולד". לו יצוייר, שהיו באים לילד מספר שנים לאחר שנולד ואומרים לו: הרי לא רצית לצאת ממעי אמך, טענת שטוב לך שם, מצאנו דרך להחזיר אותך לשם. מה היה עונה הילד? "מה פתאום אחזור למקום צר חשוך"... כך גם בענין הנאמר במשנה "בעל כרחך אתה מת". אחרי שהגיע אדם למקום מנוחתו בעולם הבא והוא רואה את הטוב שיש שם, הוא טועם מחיי העולם הבא וזוכה להיות בצל כנפי השכינה".

כך אמר המשגיח לילד היתום, והוסיף: "אביך זכה לחיי עולם הבא, מפני שהמית עצמו באהלה של תורה. אם היו אומרים לו עכשיו, מצאנו לך דרך לחזור לעולם הזה, לאחר שטעם שם את הטוב האמיתי, בוודאי היה מסרב לחזור כשם שילד מסרב לחזור למעי אמו. בוודאי כואב לך חסרונו של אבא, אבל אם תדע כמה טוב לאבא שם בעולם הבא, לא תדרוש כלל שיבוא עכשיו חזרה, וע"י שתמשיך ללמוד כהוגן ייטב לאביך למעלה עוד יותר".

הדברים הללו שאמר המשגיח לילד, אכן השפיעו עמוקות על נפשו והילד היתום הסכים לחזור לחיידר.

המשגיח דקמניץ

פיוס ומחילה

המצער את חברו עליו לפייסו ולבקש סליחתו!

נלמד מהפסוק: "ויאמרו חטאנו כי דיברנו בה' ובך התפלל אל ה'... ויתפלל משה בעד העם" (פרק כא-ז)

וכתב רש"י: מכאן למי שמבקשים ממנו מחילה שלא יהא אכזרי מלמחול. ואמרו חז"ל במדרש: "ידעו שדברו במשה ונשתטחו לפניו ואמרו התפלל אל ה' ויסר מעלינו את הנחש - ויתפלל" - להודיעך ענוותנותו של משה שלא נשתהה לבקש עליהם רחמים, ולהודיע כח התשובה, כיון שאמרו חטאנו מיד נתרצה להם שאין המוחל נעשה אכזרי. וכן הוא אומר "ויתפלל אברהם אל האלוקים וירפא אלוקים את אבימלך".

אדם שחירף וגידף את חברו או הכהו בידו ולא ביקש סליחתו, אין לו תקנה עד שיהיה מוכרח לבוא שוב לעולם הזה בגלגול ולפייס את חברו שחטא נגדו! דברים נוקבים וחמורים אלה אמר **החפץ חיים** (מובא **במעשי למלך** - האזינו) ובזה ביאר את הפסוק (תהלים יט-ג) "משפט ה' אמת צדקו יחדיו"... מדוע דוקא באופן זה נכיר שמשפטי ה' אמת?

ביאר הח"ח: אדם שהוכרח לשוב לעולם בגלגול כי כך נגזר עליו, בגלל עונו, הריהו בוכה וצועק בקול מר על החטא הגדול הזה ותובע על מה שבראו הקב"ה בגלגולו הראשון להיות עשיר, ועשיר יענה עזות, ולכן היה בו העוז והחוצפה להכות את חברו ואילמלא היה נברא עני לא היה מעזי פניו עד כדי כך... ומתחנן לברואו לבל יוכרח לרדת שוב לעולם השפל.

ואולם מכיון שמוכרח הנשפט להתגלגל שוב לעוה"ז, מתחנן הוא שלכל הפחות יברא הפעם עני ונכה-רוח או בעל מום למען לא יוכל עתה להכשל שוב בחירוף והכאת חברו, ואולם המקטרג דורש שיברא דוקא עשיר ושלם בגופו כדי שאז יוכל לעשות תשובת המשקל על חטאו בגלגולו הראשון. ואמנם רק אחרי תפלות ותחנונים מתעוררת עליו הזכות ומתקבלת בקשתו להברא עני, וזהו שנאמר "משפטי ה' צדקו" דוקא "יחדיו" כשיודעים מה אירע קודם ירידתו לעולם.

"הריני מבקש מחילה"...

מעשה ביהודי שוחר שקיבל הלואה מהגאון רבי חיים חזקיהו מזיני זצ"ל (בעל השדי חמד) בסכום כסף גדול. האיש היה מוחזק עד אז לנאמן ודייקן בתשלום החוב. ואולם בהלואה זו, לא פרע את החוב.

בעל השדי חמד הצטער, לא על חסרון הכיס, אלא על הפרעת מצות זו של גמ"ח. שכן ע"י העיכוב קיפח אנשים אחרים מלזכות בהלואה, ואת בעל השדי חמד מונע מלקיים מצות הלואת "חן וחסד".

יום אחד נפגשו ברחוב ושאל אותו השד"ח: מדוע לא נראו פניך זה חודשים אחדים? ויען האיש: "דחוק הייתי"... מיד נתכרמו פניו של השד"ח ואמר לנפשו: "מה עשיתי? עברתי על לאו "לא תהיה לו כנושה"..."

מיד קרא לשלושה אנשים שהיו בקירבתו ואמר להם: "הריני מבקש מחילה מפלוגי על שהייתי לו כנושה". נבהל האיש ואמר: הלא עלי לבקש מחילה שלא קיימתי הבטחתך! השיבו: "אתה היית אנוס ורחמנא פטריה, אנא מחול לך". ולא זו משם עד שאמר האיש בפה מלא: "מחול לך שרוי לך".

אורות ממזרח

ומי כעמך ישראל

בין איש לרעהו – סיפורים בני זמננו

מיצוה עלינו לספר!

יימחק מתאי הזיכרון.

* * *

בגיל שש-עשרה הלכה הבת לעולמה.

יהא זכרה ברוך ותהא נשמתה צרורה בצרור החיים.

כעבור מספר שנים מאז פטירתה, חלמתי חלום מסוים ממנו התעוררתי בבהלה. ניסיתי לשחזר את החלום לפרטיו - אך לא הצלחתי. רושם עז אחד נותר לי בבירור מאותו חלום מסעיר. בתי עליה השלום ניצבת מולי ומתריעה: **'הלבנת-פנים' - אין לך חלק לעולם הבא.**

כך, במילים נוקבות, שאינן משתמעות לשני פנים.

* * *

נחרדתי ומאליו צף ועלה אותו סיפור ישן. החינוך העצמאי. המנהל. והמשפט שנפלט לי מהפה...

חיפשתי את מספר הטלפון של המנהל, ומצאתי. מיהרתי להתקשר אליו, וסיפרתי לו הכל תוך כדי שאינני מצליחה לעצור בעד הבכי.

"אני זוכר" אמר ומיד הוסיף **"ואני סולח!"**

למחרת מתקשר המנהל נסער ואומר: **לא עצמתי עין כל הלילה!**

מסתבר שהוא חש נקיפות-מצפון, שמא החלום מבקש לומר שנענשתי בעקבות הפגיעה בו. הוא לא היה מסוגל לשאת את המחשבה הקשה שהבת שלי הלכה לעולמה, בגלל משהו שהוא היה מעורב בו שש עשרה שנה קודם לכן - גם אם לא **"באשמתו"**.

בצר לו החליט לפנות לרב חשוב, מקובל, שיסדר לו את מחשבותיו ויורה לו הדרך ילך בה.

הרב הרגיע אותו ואמר:

ראשית, הכעס והקפידה שלך נוכח אותו עלבון - לא הם שהרגו את הילדה. שנית, למורה שפגעה בך ישנן זכויות רבות אם זכתה לכך שבתה תתגלה אליה בחלום, כדי לגרום לה לפנות אליך ולבקש ממך מחילה בעודה בעולם-הזה.

שלישית, תמסור למורה שעליה לפרסם את הסיפור.

* * *

כך מצאתי את עצמי מעלה על הכתב את הסיפור. אני מבקשת ממכם לפרסם אותו - ויהיו הדברים לעילוי נשמת בתי היקרה!

מה דוחף אותי לכתוב לכם את הסיפור? מדוע אני מבקשת מכם שתפרסמו אותי - על כך בהמשך!

הייתי מורה בבת-ספר יסודי לבנות. יום אחד הוזמנו כל מורות בית-הספר לאסיפה **'בחינוך העצמאי'**, במטרה לגבש ולחזק את הצוות ולהעניק לו כלים להצלחה.

כטבען של אספות חינוכיות שלא רק מושמעות בהן הרצאות, כי אם גם מעלים על השולחן בעיות ומנסים להתמודד עם פתרונן. וכך, במהלך האסיפה זרק מחנך חשוב שאלה קשה לחלל החדר:

מדוע לא משגיחות המורות על התלמידות בסוף היום - בשעה שהן ממתנות להסעה!?

שקט מתוח השתרר.

שקט של הפתעה.

דממה של מבוכה...

פתאום נשמע קול מודיע: **"כי אין לנו מנהל!"** - - -

וכי לא היה בבית-ספרנו מנהל? כל בית-ספר הרי מורכב משלוש שכבות הכרחיות: תלמידות, מחנכות ומעל כולם ההנהלה. אך במקרה שלנו זה לא היה לגמרי כך, משום שהמנהל לא היה נוכח הרבה בבית-הספר. הסיבה הייתה נעוצה בעובדה שהוא ניהל בו זמנית בית-ספר נוסף (ולא ספק, ברור שלפחות חלק מהמורות נהנו ממצביאות זו. לעבוד מה שנקרא **'בראש שקט'** ללא גורם מעליך שמסתובב בשטח 24/7...)

"כי אין לנו מנהל!" בהחלט היווה הסבר טוב לעובדה שהמורות לא ממש שומרות על הילדות בזמן ההמתנה להסעה...

* * *

מי הכריז זאת?

אני עד היום מופתעת מעצמי איך נפלט לי מהפה משפט כה חמור - אבל חץ שכבר נורה אי אפשר להחזיר לקשת... אולי זה היה קשור לעובדה שעמדתי זה לפני לידה, מה שמשפיע על התפקוד, ואולי לא.

המנהל הסמיק מראש מצחו ועד סוף תנוכי אוזניו.

למחרת הוא כעס.

אבל הימים הלכו וחלפו. שכחנו מהמקרה.

כלומר - אני שכחתי.

כעבור תקופה ילדתי בת, וזו הייתה סיבה נוספת שהמקרה המביך

מבצע החיבורים השלישי של: "הליגה למלחמה בשחפת

ובמחלות ריאה בישראל ירושלים"

דרושים מתנדבים לפעילות המבצע

נא לפנות ל- 0548-535811

תנאי המבצע: במסגרת המבצע מוזמנים בחורי ישיבות לשלוח חיבור בכתב, שינמק מדוע יש להמנע מעישון בכל סגנון שתבחר.

1) על החיבור להכיל תוכן מקורי, מעניין ומשכנע בכל סגנון שתבחר: למדני/ הלכתי / אגדי / סיפורי / פובליציסטי / מוסרי / היתולי / ספרותי / מחקר וכו'.

2) אורך החיבור בין 500-100 מילה בכתב יד ברור וקריא (עדיף מודפס במחשב)

3) יש לציין שם, כתובת ומספר טלפון מודייקים של השולח. במידה והסיפור נסוב על אדם מסוים, יש לציין גם את פרטיו. (המעוניין שפרטיו ישארו חסויים, יציין זאת במפורש)

4) על החומר להגיע לא יאחר מראש חודש אב תשע"ז

5) החומרים לא יוחזרו אלא יהפכו להיות רכוש 'הליגה למלחמה בשחפת ובמחלות ריאה - סניף ירושלים', ולו שמורה הזכות, לפרסמם לתועלת הציבור - ללא בקשת רשות נוספת מהשולח [אלא אם צויין אחרת] ובמידת הצורך לערוך ולעבד את החומר.

6) הפרסים יחולקו אך ורק באירוע חלוקת הפרסים לידי הזוכים או מיפוי כוחם. בהצלחה

הצטרפו עכשיו אל בחורי הישיבה הרבים שכבר נימקו בכתב:

"מדוע להימנע מעישון?" ומועמדים לקבל פרס במבצע הנוכחי!

פרס ראשון - 1000 ₪ 50 פרסים בסך 200 ₪

(הכתובת למשלוח: 1) אצל הנציגים בישיבות 2) ת.ד. 1008, מיקוד 9100901 ירושלים 3) בפקס 02-5375618

